

AGNÈS LEDIG

CHIAR ÎNAINTE DE FERICIRE

Traducere din limba franceză:

Teodora Olenici

 ACT și Politon

2017

CUPRINS

<i>Un prenume pe un ecuson</i>	11
<i>Gata de plecare</i>	23
<i>Borcanul cu dulceață</i>	46
<i>Câțiva puiuți în călătorie</i>	48
<i>Îmblânzirea</i>	86
<i>Tărâmul copilăriei</i>	105
<i>Cu vârful degetelor</i>	114
<i>Ceapa</i>	125
<i>Lecția de geografie</i>	145
<i>Plecarea</i>	153
<i>În câteva secunde</i>	158
<i>Când miracolul e pe cale să se întâmple</i>	161
<i>Dulceața pielii sale</i>	166
<i>Jucărioara preferată a lui Lulu</i>	169
<i>Elevatorul</i>	176
<i>Aparatul de cafea</i>	183
<i>Propria ei madlenă proustiană</i>	185
<i>Stejarul răsucit</i>	188
<i>Fleacuri urgente</i>	190
<i>Un proverb</i>	193
<i>Ridurile fine din jurul ochilor</i>	197
<i>Rezumatul</i>	201
<i>Așteptarea</i>	206
<i>Firicelul de zahăr</i>	207
<i>Liftul</i>	214
<i>O zi fără</i>	218
<i>Pe urmele propriului destin</i>	226
<i>Lăsați-mă</i>	230
<i>În brațele ei</i>	234

<i>Niște valuri mici și amărâte</i>	237
<i>Doar cât să-ți iei rămas-bun</i>	242
<i>Printre flori și printre nori</i>	245
<i>Vai, cât de mult sufăr!</i>	249
<i>Viața nu e un lung fluviu liniștit</i>	255
<i>În caz de forță majoră</i>	259
<i>Dă-i o șansă barajului</i>	261
<i>Crăciun fericit</i>	269
<i>O căciuliță pentru Popi</i>	271
<i>Fetița și secretul cel mare</i>	273
<i>Gâdilături</i>	279
<i>Oprirea scurgerilor</i>	283
<i>Pe zăpadă</i>	287
<i>Masculi care nu domină</i>	292
<i>Reeducarea</i>	295
<i>Peștera Uitării</i>	297
<i>El te așteaptă</i>	300
<i>Liftul (2)</i>	302
<i>O furtună primăvărată</i>	309
<i>Vârfuri care erau, de fapt, dealuri</i>	318
<i>Coalescență</i>	323
<i>Mulțumiri</i>	335

Coalescență : s.f. din lat. *coalescere*, „a crește cu”

1. BIOL. Concreștere, sudare a două organe învecinate.

2. CHIM. Contopire a picăturilor dintr-o emulsie sau a granulelor dintr-o suspensie în picături sau particule mai mari.

3. LINGV. Contrație a două sau mai multe elemente fonice într-unul singur.

Dicționar explicativ

Aici :

4. Apropiere care are loc între persoane sensibile și aflate în suferință, al căror contact duce la o reconstrucție trainică a fiecărui element, prin întregul pe care îl alcătuiesc.

Un prenume pe un ecuson

Julie a văzut multe la viața ei.

Ar fi putut să se opună, să riște, să-și piardă locul de muncă, dar să-și păstreze demnitatea.

Care demnitate?

Femeia asta mărunțică nu mai știe de mult ce înseamnă demnitatea. Atunci când trebuie să supraviețuim, ne luăm adio de la toate marile speranțe pe care ni le-am făcut atunci când eram doar niște copii. Și îndurăm, acceptăm, ne supunem fără să scoatem o vorbă.

Și în plus, ea are nevoie de acest loc de muncă. Are mare nevoie. Iar nemicul ăsta de Chasson o știe prea bine. E un director fără scrupule, în stare să dea afară o casieră din cauza unei greșeli de zece euro ! Darămite când e vorba de cincizeci! Cu toate astea, Julie știe cine i-a furat cei cincizeci de euro atunci când era cu spatele. Însă ești prost văzut dacă-ți părăști colegii. Ești foarte prost văzut. Și te mai alegi și cu o reputație de care e aproape imposibil să scapi! Așa că ea preferă să evite toate astea.

„Domnișoară Lemaire, dacă vreau, aș putea să vă dau afară imediat. Totuși, eu știu care este situația dumneavoastră, știu că nu puteți să restituiți banii. V-aș putea ruga să găsiți o modalitate de a îndrepta greșelile de la casa de marcat, să nu vă îndoiiți de asta! Știți la ce mă refer, da? Dacă nu, întrebați-le pe unele dintre colegile dumneavoastră, ele au

înțeles ce au de făcut”, i-a spus el pe un ton aspru, fixându-l cu privirea, fără nicio remușcare și cu un zâmbet batjocoritor pe buze.

Nemernicul!

Cu toate astea, se prezintă bine. E ginerele ideal. E înalt, zvelt, zâmbitor, cu bărbia colțuroasă și cărunt la tâmple. Merge mereu ținând o mână la spate ca să inspire încredere, ca să-i îmbărbăteze pe ceilalți. Are mereu câte o vorbă bună pentru angajații pe care trece să-i salute în fiecare luni dimineață. Are o soție elegantă și copii politicoși. E genul de om care a început de jos și care a avansat în carieră cu sudoarea frunții, impunând respect și admirație. Iată una dintre fețele monedei. Apoi, când întorci moneda și pe cealaltă parte, vezi lupul, prădătorul, bărbatul care vrea să aibă femeile la picioarele lui doar pentru a-și dovedi că el este cel mai puternic.

Câteva minute mai târziu, Julie străbate cu pași repezi holul lung care separă biroul directorului de galeria comercială. Pauza ei aproape că s-a terminat. Ar fi preferat să și-o petreacă făcând altceva în loc să fie convocată astfel. Își șterge cu furie o lacrimă răzleață de pe obraz, cu dosul mâneicii. E un semn regretabil de slăbiciune pe care trebuie să-l alunge imediat.

Pentru că Julie a trecut prin multe.

Se numără printre cei față de care soarta este necruțătoare.

Se mai întâmplă...

Paul Moissac stă în fața raionului cu pizza congelată, neștiind ce să aleagă. Alegerea baxului de bere pe care-l ține în mână nu i-a dat bătăi de cap, dar acum e altceva! Ar putea fi chiar prima oară când pune piciorul într-un

supermarket. Cel puțin, e prima oară când face asta de unul singur.

Soția lui l-a părăsit acum o lună. Înainte să plece, dintr-un ultim elan de generozitate, care probabil i-a dat sentimentul înălțător că și-a făcut datoria, a umplut frigiderul cu mâncare. Era femeia perfectă în toată splendoarea ei – până în cele mai mici detalii – și căreia nimeni nu avea să-i reproșeze faptul că a plecat pe neașteptate și în mod definitiv.

Însă astăzi, Paul nu mai are de ales. Inițial poate fi benefic să slăbești un kilogram pe săptămână, dar după ce treci de un anumit prag, se dovedește a fi riscant. Și când se gândește la ideea de a fi singur la o masă într-un restaurant, se simte atât de deprimat încât îi piere pofta de mâncare. Poate că la cincizeci și unu de ani, e timpul să știi cum să te descurci într-un magazin alimentar. În cele din urmă, alege cea mai scumpă pizza. Ar fi culmea să mănânce orice găsește, pe motiv că soția lui l-a părăsit după treizeci de ani împreună.

Când are de ales, cumpără întotdeauna cele mai scumpe lucruri, convins fiind că aceea e o garanție a calității. Străbătând raionul de „legume-fructe” își amintește de una dintre frazele preferate ale soției sale, pe care o spunea din automatism, la fel ca pe toate celelalte. *„Cinci fructe și legume pe zi.”* O strecura între *„O să mori din cauza fumatului”* și *„Alcoolul dăunează sănătății tale”*.

Cât de obositoare mai era!

Cu toate astea, strânge câteva mere într-o pungă de plastic și se îndreaptă către casele de marcat. Își ține în mână cele trei produse, așteptând să prindă un pic de loc liber ca să le pună pe banda rulantă. Înaintea lui, o femeie

enormă tocmai ce și-a golit un coș întreg plin cu porcării. Uite pe cineva care nu s-ar fi înțelea deloc cu soția lui.

Își dă repede seama că nu a ales cea mai bună casă de marcat astfel încât să poată părăsi cât mai repede acest bârllog al consumerismului, dar casiera e drăguță. E nesuferită, dar drăguță. Acesta e privilegiul frumuseții: compensează pentru un caracter urât. Întotdeauna. Femeilor frumoase li se iartă totul, chiar înainte de a spune ceva. Cea din fața lui abia dacă se uită la clientă atunci când îi înmânează restul, și între timp își șterge de pe obraz o lacrimă venită din senin. Nu, nu îi tremură bărbia, nu are o respirație sacadată și nici nu îi lucesc ochii – chipul ei are o expresie de nepăsare, cu excepția unei lacrimi care și-a permis să-și facă apariția.

I-a venit rândul lui Paul.

— Bună ziua, Julie!

— Ne cunoaștem? întrebă ea, ridicând privirea, mirată.

— Nu, dar așa scrie pe ecusonul dumneavoastră. Altfel, de ce mai aveți un ecuson cu numele dumneavoastră scris pe el?

— Pentru a fi pârâte la casa centrală atunci când facem un calcul greșit și când avem o eroare de trei cenți. Rareori se întâmplă să ne salute cineva.

— Am câteva defecte, dar nu sunt un turnător.

— Nu ați cântărit merele, spune ea pe un ton neutru și indiferent.

— Trebuia?

— Păi da!

— Și ce fac acum?

— Ori mergeți să le cântăriți, ori renunțați la mere.

— Merg, mă duc repede, răspunde Paul, luând punga.

Dar de ce ține morțiș să cumpere merele?!

— Nu vă grăbiți, asta nu-mi schimbă viața cu nimic! comentează tânăra în șoaptă, pe când el dispăruse deja de la coadă.

Clienții din spatele lui încep să se impacienteze. Julie profită de pauză ca să-și întindă spatele, care o doare de mai bine de o săptămână.

Bărbatul revine gâfâind și pune merele cântărite în fața tinerei.

— Atunci când ați cântărit, ați tastat codul pentru struguri în loc de mere!

— Serios?

— Struguri Golden. Scrie pe etichetă. Iar aici aveți mere Golden.

— E așa de important?

— Veți plăti mai mult. Puteți să mergeți din nou dacă vreți.

Larma care începe să se intensifice la coadă îl descurajează.

— Nu contează, le iau așa. Poate că merele vor fi mai bune! spune el zâmbindu-i.

Julie schițează un zâmbet ușor. A trecut foarte mult timp de când un bărbat nu a mai fost drăguț cu ea. E bine că măcar o dată se întâmplă asta! Și totuși, la douăzeci de ani, Julie deja nu mai este obișnuită să primească astfel de atenții. S-a obișnuit ca lipsa grijilor și demnitatea ei să fie ceva la care nu mai speră.

— E o seară de meci? Întreabă ea, întinzându-i bonul.

— Nu, de ce?

— Întrebam si eu așa. Berea, pizza...

— E o seară de burlac!

— Nu se exclud reciproc.

Julie nu catadicsește să-i răspundă clientei următoare care încearcă să o ia de martor, indignată că nu se poate să nu fii la curent cu faptul că fructele și legumele se cântăresc. E genul de „bla-bla” pe care tânăra nici măcar nu îl mai aude. Deja s-a săturat de mult de ZBLM. Zâmbet – Bună ziua – La revedere – Mulțumesc. Face asta doar atunci când știe că este supravegheată. Cel puțin, incidentul cu merele i-a permis să ridice piciorul de pe accelerație pentru câteva minute și să bea din sticla ei cu apă aromată, ca să mai scape de gustul amar pe care i-l lasă acest loc de muncă.

Degeaba.

A profitat de această ocazie și pentru a se gândi la Lulu, iubirea vieții ei. E singura imagine care poate stăvili valul de emoție pe cale să izbucnească din spatele pleoapelor.

Jérôme stă așezat pe canapeaua lui, cu spatele drept. Privește în gol. Zilele lui de muncă sunt din ce în ce mai obositoare. Nu mai suportă bătăturile de pe picioarele buinicuțelor ursuze, sclifosiții care nu vor să deschidă gura pentru ca el să poată verifica dacă secrețiile gâlbui sunt un semn de angină, femeile la premenopauză, care vorbesc despre bufeurile lor ca despre un flagel de neînvinș. Ce să mai zici despre asigurații social care vin buluc să ceară adevăruri pentru șomaj pentru că s-au îmbolnăvit de lenevită cronică?

În schimb, el muncește ca un nebun de zece ani – până la epuizare – ca să-și termine cu bine studiile de medicină și să ia în primire pacienții de la țară care, în câteva luni, au trecut de la un sentiment de neîncredere față de un nou-venit, la pretenția ca el să le fie dedicat în totalitate.

A fost nevoie să se întâmple nenorocirea ca să deschidă ochii asupra propriei vieți. Și simte că, în lipsa unei pauze,

ar putea avea loc o altă catastrofă. Nici măcar tăria din paharul pe care îl bea în fiecare seară nu-l mai ajută să facă față. Uită confuz întâmplările, adoarme ca dus, se trezește la două dimineața și se sucește de pe o parte pe alta până în zori. Și, când sună alarma, se trezește dintr-un somn dureros, agitat, cu un sentiment insuportabil de singurătate.

Singura persoană care-l poate înțelege cât de cât este tatăl său, chiar dacă nici pentru el nu este o perioadă tocmai bună. O să-l sune mâine ca să afle dacă este liberă căsuța din Bretania în această perioadă. Poate că valurile line și regulate îl vor ajuta să-și regăsească liniștea în mijlocul freamătului.

Micuțul s-a instalat în sufragerie. Dacă lui îl urmărește cu coada ochiului în timp ce pregătește cina. A scos toate animalele din plastic din cutia cu jucării și le-a așezat în cerc. Elefantul gri miniatural stă lângă un câine alb, imens, iar cele trei găște sechestrate pe peticul de iarbă probabil că se întrebă cum de au ajuns lângă un dinozaur mov, nu cu mult mai mare ca ele.

Copilul le vorbește ca unor prieteni adevărați, le ia pe fiecare în parte și le duce să bea apă din floarea albastră aflată în colțul covorului multicolor din bumbac. Petrecând timp în lumea lui populată de animale, el se detașează de toată presiunea emoțională căreia a trebuit să-i facă față la școală, pe parcursul zilei. Uită de băiatul mai mare care i-a șterpelit a doua prăjitură când educatoarea era întoarsă cu spatele, de vesta pe care și-a găsit-o pe jos, sub cuier, călcată în picioare și murdară, de desenul peste care s-a răsturnat vasul cu apă în care erau înmuiate penelurile. Educatoarea i-a promis că o să poată face altul. Însă el pe

acesta voia să-l ofere mamei lui când va veni diseară acasă,
de la muncă.

Animalele din plastic sunt mai înțelegătoare...

De doi ani sunt casieră și asta e prima oară când un client îmi zice bună ziua spunându-mi pe nume. Se întâmplă atât de rar să întâlnești oameni amabili. De obicei, abia dacă se uită la mine, consideră că nu merit să fie politicoși cu mine, atunci când se-mbulzesc pentru că nu mă mișc destul de repede. Sunt cei care, prin felul în care se uită la mine, mă fac să înțeleg că sunt doar o casieră, sunt și cei care, sub pretext că clientul este rege, cred că totul le este permis, chiar și remarcile deplasate sau sexiste. Mai sunt și cei care continuă să vorbească la telefoanele lor mobile ca și când aș fi doar o mașinărie, așteptând ca prețul să se afișeze pe ecranul casei de marcat, și care pleacă fără să-mi arunce măcar o privire.

Însă am învățat să mă apăr. Unele colege încasează în tăcere; în schimb, eu răspund, oamenii nu-și dau seama. N-au decât să vină în locul meu. N-ar rezista nici două zile în vacarmul ăsta, în curent, încercând să mânuiască articolele grele pe care trebuie să le tragi până în fața scannerului rupându-ți spinarea și îndurând zgomotul repetat produs de bipul răsunător. Și nu mai vorbesc de nemernicul ăsta de Chasson, care se poartă cu noi de parcă am fi niște vite.

Într-o bună zi o să-l fac să plătească. Și va regreta.

Când Lulu va fi mare, când nu va mai avea nevoie de mine, nu mă voi mai lăsa călcată în picioare. Și în sfârșit voi fi liberă. O să am ocazia să mă răzbun pe toți ticăloșii de pe pământ care tratează femeile cu brutalitate, care consideră că sunt stăpânii lor și că le au la degetul lor mic. Cine se cred să gândească în felul ăsta?

Însă tipul de astăzi avea în privirea lui acel ceva care îl făcea să pară sincer și drăguț. Ar trebui totuși să fiu prevăzătoare. Am fost trasă pe sfoară de mai multe ori. Deși poate părea ciudat, am simțit că el este diferit.

În primul rând, este în vârstă. Nu e cum sunt cocoșii ăștia tinerei care, pe motiv că sunt în floarea vârstei și un pic simpatici, cred că pot sări pe tot ce mișcă.

În plus, era pierdut, ca și cum ar fi venit de pe o altă planetă, cu punga lui cu mere, greșit etichetată.

Uneori mi-ar plăcea să plec tocmai acolo, pe o altă planetă. Una care să nu fi cunoscut ororile umanității ce ne pun direct la zid și care fac să sufere trei sferturi dintre noi...

Uneori în viață, ai sentimentul că întâlnești oameni care fac parte din același univers ca tine... Oameni care vin din afara omenirii, care sunt diferiți de ceilalți și cu care ești pe aceeași lungime de undă sau care trăiesc în aceeași iluzie ca tine.

Așa m-am simțit eu astăzi...

Și asta ajută.